Ὅσον καὶ ἂν εἶναι μεγάλη, ἐν τούτῳ, ἡ τῶν συζύγων εὐθύνη, ἡ τῶν γονέων εἶναι ἔτι βαρυτέρα· διότι αὐτοὶ εἶναι συνηθέστερον οἱ συνάπτοντες τὰς συζυγίας. Ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀνδρὸς ἕνα μόνον ἔχει πόθον: νὰ αὐξήσῃ τὴν περιουσίαν τῆς οἰκογενείας· ἡ οἰκογένεια τῆς θυγατρὸς ἓν μόνον ἔχει πάθος: νὰ εὕρῃ δι' αὐτὴν ἀποκατάστασιν ἐπιδοκιμαζομένην ὑπὸ τοῦ κόσμου. Αὗται εἶναι αἱ ἰδέαι τὰς ὁποίας εἰς τὴν νεολαίαν ἐγχαράττομεν.

Τοιοῦτος εἶναι ὁ τρόπος καθ' ὃν οἱ γάμοι παρασκευάζονται. Πῶς ἱερουργοῦνται; Δὲν ἐξέρχομαι, κατὰ τὰς ὑποθέσεις μου, ἀπὸ τῶν ὁρίων τῆς χριστιανικῆς κοινωνίας. Ὁ γάμος θὰ ἱερουργηθῇ λοιπὸν ἐνώπιον τοῦ ἱερέως. Ἀλλ' οἱ σύζυγοι θὰ ἀναλογισθῶσι τὴν ὑπερτάτην ἱερωσύνην τὴν ὁποίαν μέλλουσι νὰ ἐνεργήσωσιν ἀμοιβαίως ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἄλλου; Καὶ ὅμως εἰς τὸ ὕψος τοῦτο ἀναβιβάζει αὐτοὺς ὁ χριστιανικὸς γάμος. Τὸ μυστήριον τὸ καθιεροῦν τὰς ὑποσχέσεις των, δὲν ἔχει ἐκτελεστὰς παρὰ αὐτοὺς τούτους τοὺς συζύγους, ἕκαστος τῶν ὁποίων λαμβάνει τὸ μυστήριον καὶ τὸ δίδει εἰς τὸν ἕτερον. Ἡ χάρις ὅμως, τῆς ὁποίας ὀχετὸς εἶναι τὸ μυστήριον τοῦτο, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατοικήσῃ εἰς ψυχὰς νεκράς. Ἐκείνας μόνον καθαγιάζει, ἐν αἷς πνέει ἡ θρησκευτικὴ ζωή. Ἐὰν ἡ ἁμαρτία τὰς ἐμόλυνεν, ἐὰν διὰ τῆς μετανοίας δὲν ἀνεζωογονήθησαν, ὁ τοῦ γάμου δεσμὸς οὐδὲν θὰ χάσῃ ἐκ τῆς δυνάμεώς του· θὰ στειρεύσωσιν ὅμως ἢ θὰ φραγῶσιν αἱ πηγαί, ἀφ' ὧν εἰρήνης καὶ ἀγάπης νάματα ἔπρεπε νὰ ῥέωσιν ἐπὶ τῶν δύο τούτων ὑπάρξεων. Ὁ Θεὸς εἶχε παρασκευάσῃ διὰ τὴν ὥραν τῆς συζεύξεως ταύτης κληρονομίαν οὐρανίων δώρων, ἅτινα ὤφειλον νὰ ἀνακουφίζωσι τῆς συζυγίας τὰ βάρη· ἕνεκα σφάλματος τῶν συζύγων, τὰ δῶρα ἀπεσύρθησαν καὶ τὰ βάρη μόνα μένουσι. Καὶ ἐκπληττόμεθα ὕστερον βλέποντες τὴν πρώτην τοῦ γάμου χαρὰν ὑποχωροῦσαν ἐν τόσῳ βραχεῖ χρόνῳ εἰς τὴν ἀπογοήτευσιν, τὴν ἀντιπάθειαν, εἰς τὰς θυέλλας τοῦ συζυγικοῦ βίου. Καὶ θὰ ἠισμονήσωμεν μίαν ἐκ τῶν αἰτιῶν τοῦ ἀτυχήματος τούτου νὰ ζητήσωμεν ἐν τῇ βεβηλώσει τοῦ μυστηρίου, ἐν τῇ διακοπῇ τῆς χάριτος, ἐν τῇ καταφρονήσει τῶν ἐμπνεύσεων, αἵτινες ἔπρεπε νὰ μᾶς κάμνωσι ν' ἀγαπῶμεν αὐστηρῶς τὸ καθῆκον, καὶ αἵτινες ἐλλείπουσιν εἰς τὰς ἀδυνάτους θελήσεις, διότι αὐταὶ ἐστέρησαν ἑκουσίως ἑαυτὰς τῆς κληρονομίας τῆς θείας ταύτης ἀντιλήψεως.

Ἐπὶ τέλους ὁ γάμος ἐπεσφραγίσθη καὶ ὁ ἀνθρώπινος λόγος ἐδανείσθη ἀπὸ τὴν θείαν δύναμιν τὸ μυστικὸν ἔργου, ὅπερ οὐδὲν ἀνθρώπινον θὰ δυνηθῇ ἔκτοτε νὰ καταστρέψῃ. Ἐὰν ἡ συζυγία χριστιανικῶς παρεσκευάσθη, χριστιανικῶς ἱερουργήθη, ὁ Θεὸς παρίσταται ἐκεῖ εὐκολύνων εἰς τοὺς συζύγους τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νέων αὐτῶν καθηκόντων. Βεβαίως δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ τοιαύτη ἐπικουρία, διότι ἡ ἀποστολὴ εἶναι βαρεῖα. Εἰς ἑαυτὴν δ' ἐγκαταλελειμμένη, ἡ ἀνθρωπότης οὐδέποτε ἐξετέλεσεν ὁμοιομόρφως τὴν ἀποστολὴν αὐτῆς ταύτην. Τὸν ἱερὸν τοῦτον δεσμόν, τὸν ὁποῖον ἔπρεπεν ἐκ τῶν προτέρων νὰ σεβώμεθα ἐν τῇ ἰδέᾳ τὴν ὁποίαν περὶ αὐτοῦ εἴχομεν καθ' ἣν ὥραν παρεσκευάζομεν τὸν γάμον, καὶ ἐν ταῖς διαθέσεσι μεθ' ὧν εἰς τὸν γάμον προσήλθομεν κατὰ τὴν ὥραν τῶν ὅρκων, ἤδη ὀφείλομεν νὰ τὸν σεβώμεθα καθ' ἑκάστην ἡμέραν διὰ τῆς ἀμοιβαίας πίστεως. Καὶ ἐνταῦθα κυρίως ἐκλάμπει εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς πάντων ἡ ὑπεράνθρωπος τοῦ γάμου ἁγιότης.

Ἐσημειώσατε, κύριοι, τὴν ἀντίθεσιν ταύτην; Ἐν τῇ τάξει τῶν ἰδεῶν, ἐν τῇ κυριαρχίᾳ τοῦ δικαίου, ἐν τῇ συνειδήσει τῆς ἀνθρωπότητος, οὐδὲν ἱερώτερον παρὰ τὴν συζυγικὴν πίστιν. Οἱ νόμοι ἅπαντες τὴν καθιεροῦσι, πᾶσαι αἱ φιλοσοφίαι τὴν ἐγκωμιάζουσιν, ἡ ποίησις ὅλη τὴν ψάλλει, πᾶσαι αἱ τέχναι τὴν ἐκθειάζουσι. Πρὸς αὐτὴν αὐθορμήτως ἀπευθύνονται, διά τινος ἐνστίγματος ἀναμαρτήτου, ἡ ἐκτίμησις καὶ ὁ θαυμασμὸς τῶν λαῶν. Ἐν τῇ τάξει τῶν πραγμάτων, ἐν τῇ κυριαρχίᾳ τῶν γεγονότων, ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ κόσμου, πρὸ Χριστοῦ ἢ ἐκτὸς τῆς ἐπιδράσεως αὐτοῦ, τοὐναντίον, οὐδὲν σπανιώτερον, οὐδὲν δυσπιστευτότερον, οὐδὲν διὰ τὸ ὁποῖον νὰ ἐκπλήσσωνται περισσότερον, ὅταν τὸ συναντῶσιν. Ὑπάρχει ἐν τούτῳ παράδοξος ἀντινομία. Ἡ ἀνθρωπίνη κοινωνία ἰσχυρῶς αἰσθάνεται ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ ζήσῃ ἄνευ τῆς ἐγγύης ταύτης· ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνθρωπίνη ἀσθένεια ἐπίσης αἰσθάνεται ὅτι ἀδυνατεῖ τὸ βάρος τοῦτο νὰ βαστάζῃ. Στοιχεῖόν τι ἔχει εἰσέλθῃ ἐν τῷ ἡμετέρῳ βίῳ ὑπερβαῖνον τὰς δυνάμεις ἡμῶν. Ἔχει ἀνάγκην ὁ κόσμος πιστῶν συζύγων καὶ ἔχουσιν ἀνάγκην οἱ σύζυγοι βοηθείας τὴν ὁποίαν δὲν δύνανται αὐτοὶ εἰς ἑαυτοὺς νὰ δώσωσιν, ἵνα εἶναι πιστοί.

Ἀφαιρέσατε τὸν Θεὸν ἀπὸ τῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας. Τί θὰ μείνῃ ἐν μέσῳ τῶν συζύγων ἵνα στερεώσῃ τὴν ἕνωσιν αὐτῶν; Ἡ ἀγάπη; Ἀλλά, ἐὰν θὰ ἀρκέσῃ ἄνευ τοῦ Θεοῦ, θὰ εἶναι ἀγάπη ἁπλῶς φυσική, δαπάνη τῆς φύσεως συντηρουμένη. Γνωρίζετε πολλὰς τοιούτου εἴδους ἀγάπας, αἵτινες ἐδυνήθησαν νὰ διαρκέσωσιν ὅσον ἡ ζωή; Ἐὰν εἶναι ἀγάπη τῶν αἰσθήσεων, εἶναι κατ' ἀνάγκην καταδεδικασμένη νὰ σβεσθῇ ὡς τὸ πῦρ τοῦ ὁποίου ἠθέλετε καθορίσῃ τὴν διάρκειαν. Ἐὰν εἶναι ἀγάπη εὐγενεστέρα, φύσεως ἠθικῆς, τεθεμελιωμένη ἐπὶ τῆς ἁρμονίας τῶν σκέψεων καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν, ἔχει περισσοτέρας πιθανότητας ὅτι θὰ ἐπιζήσῃ εἰς τὰς πρώτας ὁρμάς· ἀλλὰ τί; Καὶ ἡ ἀγνοτάτη φιλία εἶναι ἀπηλλαγμένη ἀπὸ τὴν ἀστάθειαν, ἀπὸ τὴν δοκιμασίαν τῆς κοπώσεως καὶ τῆς ἀνίας; Καὶ ὑπέθεσα ὅτι ὑπάρχει ἡ ἀγάπη. Εἶναι λοιπὸν μοιραία μεταξὺ τῶν συζύγων; Ἐὰν ἡ ἀγάπη εἶναι ὁ μόνος τῆς συζυγικῆς πίστεως δεσμός, πρέπει λοιπὸν ὁ δεσμὸς οὗτος νὰ συνεκλίπῃ μετ' ἐκείνης; Ὁ νόμος τοῦ γάμου θὰ καταργηθῇ ὑπὸ τῆς πλάνης ἥτις συνέδεσε δύο ὑπάρξεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν ὑπῆρχεν ἡ ἁρμονία;

Ἡ ἀγάπη ἄρα εἶναι ἀσθενὴς τῆς συζυγικῆς πίστεως ἐγγύησις, εἴτε διότι εἶναι ἄνισος καὶ πρόσκαιρος, εἴτε διότι δύναται νὰ μὴ ὑπάρχῃ. Θὰ εὕρητε τοὐλάχιστον τὸ ἀναπλήρωμα αὐτῆς ἐν τῷ αἰσθήματι τοῦ συμφέροντος; Βεβαίως, προκειμένου νὰ συζῶσι, κάλλιον νὰ ἀνέχωνται καὶ νὰ σέβωνται ἀλλήλους οἱ σύζυγοι. Τὸ συμφέρον ὅμως δὲν ἰσχύει νὰ ἀποτρέψῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἀπιστίας, διότι ὑπάρχουσι τρόποι οἵτινες δύνανται νὰ τοὺς ἀπαλλάξωσιν ἀπὸ τὰς ὀχληρὰς συνεπείας τῆς συζυγικῆς ἀπιστίας. Οἱ σύζυγοι, οἱ μὴ ὑπὸ τοῦ καθήκοντος συνδεόμενοι, δὲν θὰ διστάσωσι νὰ ὑπακούσωσιν εἰς τὴν φωνὴν τῶν παθῶν των καὶ νὰ ἀθετήσωσι τὴν συζυγικὴν πίστιν.

Εἴμεθα ἄρα ἠναγκασμένοι νὰ θέσωμεν τὴν ἀπόλυτον συζυγικὴν πίστιν ὑπὸ μόνην τῆς συνειδήσεως τὴν προστασίαν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ συνείδησις πόθεν θὰ λάβῃ τὴν δύναμιν τοῦ ἀνθίστασθαι κατὰ τῶν πολλαπλῶν πειρασμῶν οἵτινες πανταχόθεν τὴν ἑλκύουσιν; Ἔσωθεν ἕλκει αὐτὴν ἡ ἀκάθεκτος τῶν ἀπολαύσεων ἐπιθυμία, ἔξωθεν ἡ σοφῶς ὡργανωμένη διαφθορά. Ἀ! ἐὰν ὁ Θεὸς μὴ εἶναι ἐκεῖ, ἡ ἧττα εἶναι βεβαία. Πρὶν ἢ ἔτι ὁμολογήσῃ τὴν ἧττάν της, ἡ συνείδησις ἐπισκοτίζεται, ἡ γραμμὴ τοῦ καθήκοντος χάνει τὴν εὐθύτητά της· πυκνὴ ὁμίχλη κατακυριεύει τὴν ψυχὴν ἐκείνην. Νὰ εἶναι πιστή; Καὶ διατί, ἐὰν δὲν ἀγαπᾷ πλέον; Διατί, ἐὰν δὲν ἀγαπᾶται πλέον; Διατί, ἐὰν ἤρχισεν ἀγαπῶσα ἀλλαχοῦ; Ὁ ἄνευ ἀγάπης γάμος, ὁ γάμος μάλιστα ὁ κατὰ τῆς ἀγάπης ὑφιστάμενος, δὲν εἶναι ψεῦδος μυσαρόν, τὸ ὁποῖον ἤθελε κάμῃ τὴν ἀρετὴν δουλείαν ἀνυπόφορον; Οἱ σοφισταὶ δὲν θὰ λείψωσιν ἵνα ἐνθαρρύνωσι τὴν ὀλεθρίαν ταύτην ἀμφιβολίαν, ἵνα κατενέγκωσι τὸ ἔσχατον τραῦμα εἰς τὴν κλονιζομένην ταύτην τιμιότητα. Οἱ συνήγοροι τῆς μοιχείας πολλαπλασιάζονται ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης· τοὺς συναντῶμεν πανταχοῦ. Ἡ γυνή τους εὑρίσκει ἐν τῷ κύκλῳ τῶν φίλων της, εἰς τὰ βιβλία τῆς ἐκλογῆς της· ὁ ἀνὴρ δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ τοὺς ζητήσῃ. Οἱ συνήγοροι τοῦ καθήκοντος, οὗτοι εἶναι τοὺς ὁποίους εἰς μάτην ἤθελε ζητήσῃ.

Καὶ λοιπόν! Ὄχι, κύριοι, τὸ θέαμα εἶναι φρικῶδες καὶ τὸ πρᾶγμα πικρὸν καὶ θανάσιμον εἰς τοὺς δοκιμάζοντας αὐτό, πικρὸν πρὸ πάντων καὶ θανάσιμον εἰς τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς εἶχε θεμελιώσῃ ἐπὶ τῆς ἁγιότητος τοῦ γάμου, καὶ τὴν ὁποίαν ἡ πλημμυρήσασα μοιχεία σύρει εἰς τὴν ἀπώλειαν.

Τὴν ἐπίμονον καὶ ἀπροσμάχητον τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς διαμαρτυρίαν ταύτην πρὸς ὑμᾶς φέρω. Διατί νὰ μὴ δύναμαι νὰ δώσω εἰς αὐτὴν τὴν νικηφόρον ἐκείνην προφοράν, ἥτις εἰς τὰς τεταραγμένας συνειδήσεις ἤθελεν ἀποδώσῃ τὴν πίστιν εἰς τὸ καθῆκον, ἀποκαλύπτουσα εἰς αὐτὰς τὸ μυστικὸν τῆς ἐναντίον τοῦ κακοῦ δυνάμεως, ὅπερ ἀπώλεσαν; Κοινωνικῶς θεωρουμένη ἡ μοιχεία δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, οὐδ' ἤθελεν εὕρει ὑπερμάχους. Τίς θὰ τολμήσῃ νὰ εἴπῃ ὅτι, ἵνα δώσωμεν εἰς τὴν κοινωνίαν τὰς οἰκογενείας, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην, ἀρκεῖ ἡ σχετικὴ ἐκείνη συζυγικὴ πίστις ἡ ἀπὸ συμπτώσεων ἐξηρτημένη; Οἱ σύζυγοι θὰ μένωσιν ἡνωμένοι ἐφ' ὅσον ἀγαπῶνται, ἐφ' ὅσον ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν δὲν ἤρχισεν ἀγαπῶν ἔξω τῆς οἰκογενείας. Ἀλλ' ἔπειτα; Ὕπειτα ἀρχίζει ἡ κακὴ τοῦ συζύγου διαγωγή, ἀηδιάζοντος τὴν οἰκογενειακὴν ἑστίαν, σπαταλῶντος εἰς τὸ ὑποκείμενον τοῦ πάθους του τὰ εἰσοδήματα τῆς οἰκογενείας, καὶ ὅστις θ' ἀνάγκασθῇ πάραυτα νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τοῦ ὀλέθρου καὶ τοῦ ἐκνόμου κέρδους. Ἀναζητήσατε ὄπισθεν τῆς κλοπῆς, ὄπισθεν τῆς καταχρήσεως τῆς ἐμπιστοσύνης ἢ τῆς καταχρήσεως τῶν δημοσίων, ὄπισθεν τοῦ δημοσίου ἀνδρὸς τοῦ ἐμπορευομένου τὴν ἐντολήν του, ἢ τοῦ ἰδιώτου τοῦ ὀργανίζοντος τὸ λαθρεμπόριον καὶ θὰ εὕρητε σχεδὸν πάντοτε τὸν ἄπιστον σύζυγον. Καὶ δὲν θὰ ζητῆτε ἐπὶ πολὺ· διότι μόλις φροντίζει νὰ ὑποκρύψῃ τὴν προδοσίαν του. Ἅπαξ ἐγερθεὶς κατὰ τῆς ἠθικῆς τοῦ Χριστοῦ, ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἐπιστρέφει πολὺ ταχέως εἰς τὰς ἀγερώχους προλήψεις τῆς ἀρχαίας ἠθικῆς, ἥτις ἠσφάλιζε δικαιώματα εἰς τὸν σύζυγον ἄνευ καθηκόντων, ἐπιφυλάττουσα διὰ τὴν σύζυγον ὅλα τὰ βάρη τῆς μὴ ἀμοιβαίας καὶ ἄνευ τιμῆς ὑποταγῆς.

(Ἀκολουθεῖ).

Μετάφρασις **Π. Κ. Γκορογιάννη.**

ΙΕΡΑ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ

Μὲ τὴν ἑορτὴν τῶν ἁγίων Πάντων κλείονται πλέον καὶ ἐπισφραγίζονται πᾶσαι αἱ κινηταὶ ἑορταὶ τοῦ Τριῳδίου καὶ Πεντηκοσταρίου, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸν ἐνιαύσιον κύκλον *τῶν Κινητῶν ἑορτῶν* καλουμένων τῶν ἀπὸ τοῦ Πάσχα ἐξαρτωμένων καὶ περὶ αὐτὸ περιστρεφομένων. Πάνυ δὲ θεσπεσίως ἐτάχθη ὡς κατακλεὶς τῶν τοῦ Πάσχα ἑορτῶν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων Πάντων, ἅτε πασιδήλως καταδεικνύουσα τὸν θρίαμβον τῆς βασιλείας τοῦ ἀναστάντος Σωτῆρος καὶ τοὺς ἁγλαοὺς καρποὺς τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

«Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων Σου — ψάλλει ἡ Ἐκκλησία ποιητικωτάτην ἀποστροφὴν κάμνουσα πρὸς τὸν Σωτῆρα — ὡς πορφύραν καὶ βύσσον τὰ αἵματα ἡ Ἐκκλησία Σου στολισαμένη, δι' αὐτῶν βοᾷ Σοι, Χριστὲ ὁ Θεός: Τῷ λαῷ Σου τοὺς οἰκτιρμούς Σου κατάπεμψον, εἰρήνην τῇ πολιτείᾳ Σου δώρησαι, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.»

Τῷ ὄντι πορφύρα πολύτιμος καὶ βύσσος ἀνεκτίμητος διὰ τὴν Ἐκκλησίαν εἶναι τὰ αἵματα τῶν ἁγίων τῆς πίστεως Μαρτύρων· δι' αὐτῶν ἐποτίσθη τὸ δένδρον τοῦ Χριστιανισμοῦ διὰ μέσου τῶν αἰώνων καὶ ἔφερε καὶ φέρει καὶ θὰ φέρῃ τοὺς θαυμασίους ἐκείνους πνευματικοὺς καρπούς, τοὺς ὁποίους οἱ τετυφλωμένοι ὑπὸ τοῦ ὑλισμοῦ καὶ τῆς ἀπιστίας δὲν βλέπουσι καὶ δὲν παρατηροῦσι.

Ἐὰν τιμὴ ἀνήκῃ εἰς τοὺς μάρτυρας ἑνὸς ἔθνους, μιᾶς μερικῆς ἰδέας, πόσον μεγαλητέρα τιμὴ ὀφείλεται εἰς τοὺς Μάρτυρας τοῦ Χριστιανισμοῦ, οἵτινες δὲν εἶναι ἁπλῶς καὶ μερικῶς οἱ Μάρτυρες ἑνὸς ἔθνους ἢ μιᾶς ἰδέας ἢ μιᾶς ἐποχῆς, ἀλλ' ἐν γένει οἱ Μάρτυρες τῆς ἀνθρωπότητος συμπάσης ἄνευ περιορισμοῦ τόπου καὶ χρόνου, ὡς ἄπειρος καὶ ἀπεριόριστος εἶναι καὶ ἡ Μεγάλη ἐκείνη Ἰδέα, ὑπὲρ ἧς ἐμαρτύρησαν.

Πλανῶνται λοιπὸν πολὺ οἱ διαμαρτυρόμενοι οἱ μὴ τὴν προσήκουσαν τιμὴν ἀπονέμοντες εἰς τοὺς Μάρτυρας· ὁ Θεὸς ὅστις προσεδέχθη τὸ αἷμα αὐτῶν καὶ ἐτίμησεν αὐτούς, θέλει ἵνα καὶ ἡμεῖς τιμῶμεν αὐτούς. Αὐτοὶ ἄλλως τε εἶνε ὁ σύνδεσμος τῆς ἐν οὐρανοῖς θριαμβευούσης Ἐκκλησίας μετὰ τῆς ἐπὶ γῆς στρατευομένης καὶ ἀγωνιζομένης, τῆς ὁποίας μετ' ἀγάπης καὶ ἐνδιαφέροντος φλογεροῦ παρακολουθοῦσι τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς μάχας. Ἐὰν λοιπὸν τὸν θεῖον τοῦτον δεσμὸν θέλωμεν ἐς ἀεὶ νὰ κρατῶμεν ἀδιάσπαστον καὶ τὴν ἕνωσιν τῆς ἐπὶ γῆς ἐκκλησίας μετὰ τῆς ἐν οὐρανοῖς ἄρρηκτον, ὀφείλομεν τὴν προσήκουσαν εἰς τοὺς ἁγίους καὶ τοὺς Μάρτυρας τιμὴν ν' ἀποδίδωμεν, τὸν ἀναδείξαντα καὶ θαυμαστώσαντα αὐτούς Κύριον δοξολογοῦντες καὶ ἀνυμνοῦντες. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς μετὰ τῆς Ἐκκλησίας οὕτω ψάλλομεν: «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως τῷ φυτουργῷ τῆς Κτίσεως ἡ οἰκουμένη προσφέρει Σοι, Κύριε τοὺς θεοφόρους Μάρτυρας. Ταῖς αὐτῶν ἱκεσίαις ἐν εἰρήνῃ βαθείᾳ τὴν Ἐκκλησίαν Σου διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον, Πολυέλεε!»

ΟΙ ΔΥΟ ΠΛΑΝΟΔΙΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ μετάφρασις Ξ. Γ. Μ.)

Δύο πλανόδιοι ἔμποροι φέροντες ἐπὶ τῶν ὤμων των ὑπερμέτρως ὀγκώδη δέματα ἐκ παντὸς εἴδους ἐμπορευμάτων, ἔφθασαν μίαν ἑσπέραν ὁμοῦ, ἀλλὰ δι' ἀντιθέτων ὁδῶν εἰς τὴν μικρὰν πόλιν Μεριμβίλην, εἰς Νορμανδίαν, ὅπου ἡ ἀγορὰ ἔμελλε νὰ ἀνοίξῃ τὴν ἐπιοῦσαν· δὲν ἐγνωρίζοντο· ἡ τύχη ὅμως τοὺς ἤνωσεν εἰς τὸ αὐτὸ ξενοδοχεῖον, ὅπου ἐγνωρίσθησαν πάραυτα· ἐν ποτήριον δὲ μηλίτου τοὺς ἔκαμε ζωηρούς.

Ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο πλανοδίων ἐμπόρων ἦτο ἐν ἐπιχώριον παιδίον, εἰς Νορμανδός· ὠνομάζετο Βερνάρδος. Ὁ ἄλλος ὅστις ὠνομάζετο Ἰσίδωρος εἶχε γεννηθῇ εἰς εἰς τὰ περίχωρα τῆς Auch. *Ἦτο εἷς Γάσκων εὔπιστος καὶ φλύαρος.*

«Στοιχηματίζω, ἔλεγεν ὁ Ἰσίδωρος, ὅτι θὰ πωλήσωμεν αὔριον ὅλα τὰ ἐμπορεύματά μας.

— Τὸ εὔχομαι, ἀπεκρίθη ὁ Βερνάρδος μὲ ὕφος ἤρεμον, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐλπίζω.

— Ἄφετε, ἄφετε! ἐπανέλαβεν ὁ Ἰσίδωρος· ὀσφραίνομαι τὸν πελίτην πρὶν νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν πόλιν. Τὸν ἀνιχνεύω ὡς κύων τοῦ κυνηγίου! Περιμείνατε! εἶμαι βέβαιος ὅτι σεῖς ὅστις ἀμφιβάλλετε θὰ πωλήσετε περισσότερα ἀπὸ ἐμέ.

— Ἐὰν τοῦτο συνέβαινεν, ὑπέλαβε μειδιῶν ὁ Βερνάρδος, θὰ ἐπλήρωνον εὐχαρίστως ἐν καλὸν δεῖπνον διὰ νὰ σᾶς ἀποζημιώσω.

— Καὶ ἐγὼ ἐπίσης, ἀνεφώνησεν ὁ Ἰσίδωρος, ὅστις δὲν ἤθελε νὰ φαγῇ ὀλιγώτερον γενναιόδωρος ἀπὸ αὐτόν.

— Ἐλοιπόν, συνεφωνήσαμεν ὡς πρὸς τοῦτο, ἐπανέλαβεν ὁ Βερνάρδος· ἐκεῖνος ἐξ ἡμῶν τῶν δύο, ὅστις θὰ κάμῃ τὰς καλλιτέρας ἐργασίας αὔριον θὰ πληρώσῃ ἐν γεῦμα εἰς τὸν ἄλλον.

— Ἀναμφιβόλως, καὶ θὰ ἦναι ἄτιμος, ὅστις ἀνακαλέσῃ».

Οἱ δύο συνδιαλεγόμενοι ἔδωκαν τὴν χεῖρα διὰ νὰ ἐπισφραγίσωσι τὸ στοίχημα, ἔπειτα ἀπεχωρίσθησαν καὶ μετέβη ἕκαστος εἰς τὸ δωμάτιόν του.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἑσπέραν, μετὰ κοπιώδη ἡμέραν, συνηντήθησαν ἐκ νέου εἰς τὸ ξενοδοχεῖον. Καὶ οἱ δύο εἶχον τὴν ὄψιν περιχαρῆ ὡς ἄνθρωποι ἱκανοποιημένοι· ἀλλ' ἂν καὶ τὸ δέμα τοῦ Βερνάρδου εἶχεν ὑποστῇ ἐπαισθητὴν ἐλάττωσιν, ἦτο κατάδηλον ἐν τούτοις ὅτι ἡ νίκη ἔμενεν εἰς τὸν Ἰσίδωρον, τοῦ ὁποίου τὸ δέμα τῶν ἐμπορευμάτων εἶχεν ἐξοδευθῇ κατὰ τὸ ἥμισυ. Ὁ Γάσκων, ἴσως ἕνεκα τῆς εὐφραδείας του καὶ τῆς εὐθυμίας του, εἶχε βεβαίως πωλήσῃ περισσότερα ἀπὸ τὸν Νορμανδόν.